

У Х В А Л А
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гелиха Олександра Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“, статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“

м. К и ї в
9 вересня 2021 року
№ 127-3(I)/2021

Справа № 3-148/2021(320/21)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Литвинова Олександра Миколайовича – головуючого,
Завгородньої Ірини Миколаївни,
Кривенка Віктора Васильовича – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гелиха Олександра Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–XII (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1991 р., № 16, ст. 200) зі змінами, статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–XII (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Кривенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. До Конституційного Суду України звернувся Гелих О.М. із клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) частину третю статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–ХІІ зі змінами (далі – Закон № 796), статті 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–ХІІ зі змінами (далі – Закон № 2262).

Відповідно до частини третьої статті 59 Закону № 796 особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, пенсія по інвалідності обчислюється відповідно до Закону № 796 або за бажанням таких осіб – з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року.

Згідно зі статтею 11 Закону № 2262 умови, норми і порядок пенсійного забезпечення військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за Законом № 2262, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, визначаються Законом № 796 і Законом № 2262.

Статтею 21 Закону № 2262 передбачено, що пенсії по інвалідності військовослужбовцям, особам, які мають право на пенсію за Законом № 2262, призначаються в таких розмірах: а) особам з інвалідністю внаслідок війни І групи – 100 процентів, ІІ групи – 80 процентів, ІІІ групи – 60 процентів відповідних сум грошового забезпечення (заробітку); б) іншим особам з

інвалідністю I групи – 70 процентів, II групи – 60 процентів, III групи – 40 процентів відповідних сум грошового забезпечення (заробітку).

Автор клопотання вказує, що оспорювані положення Закону № 796, Закону № 2262 застосовані в остаточному судовому рішенні у неконституційний спосіб.

Гелих О.М. вважає, що частина третя статті 59 Закону № 796, статті 11, 21 Закону № 2262 не відповідають статтям 3, 8, 9, 16, 17, 19, 22, пунктам 1, 6 частини першої статті 92, частинам другій, третій статті 124, частині першій статті 129, статтям 147, 150, 151² Конституції України.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша); конституційна скарга має містити, у тому числі, короткий виклад остаточного судового рішення, в якому було застосовано відповідні положення закону України, та опис перебігу розгляду відповідної справи в судах (пункти 3, 4 частини другої).

Згідно з абзацом першим частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтею 55 цього закону.

Із аналізу конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що Гелих О.М. не дотримав вимог пунктів 3, 4 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, оскільки постанова Великої

Палати Верховного Суду від 21 квітня 2021 року, на яку автор клопотання посилається як на остаточне судове рішення у його справі, прийнята у справі за позовом Шабельника М.В. до Головного управління Пенсійного фонду України в Харківській області про визнання бездіяльності протиправною, зобов'язання вчинити певні дії та стягнення суми несплаченої йому частини пенсії. Інформації про перебіг розгляду справи Гелиха О.М. у судах, а також про те, що він вичерпав усі національні засоби юридичного захисту у своїй справі, немає.

Наведене є істотним формальним недоліком та підставою для повернення конституційної скарги Гелиху О.М. керівником Секретаріату Конституційного Суду України, як це передбачено абзацом першим частини третьої статті 57 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, є підстава для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гелиха Олександра Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 грудня 1991 року № 796–ХІІ зі змінами, статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року

№ 2262–XII зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**